

Pamětní mince vydané v roce 2017

Šárka VICHEROVÁ

NL 72, 2017, s. 184–193

Commemorative coins issued in 2017

The Czech National Bank issued nine commemorative coins in 2017. They included six silver CZK 200 coins issued to mark the 300th anniversary of the birth of Maria Theresa, 75th anniversary of operation called Anthropoid, 100th anniversary of the birth of Josef Kainar, 100th anniversary of the foundation of the “Sdružení českých umělců grafiků Hollar”, the 650th anniversary of the chapel of Saint Wenceslas in the Saint Vitus Cathedral and 100th anniversary of the foundation of the Czech Astronomical Society. In addition, one silver CZK 500 coin was issued to mark the 100th anniversary of the battle of Zborov. The second two commemorative CZK 5,000 gold coins from the Castles cycle – dedicated to Bouzov and Pernštejn castles – were also issued.

— jubilee coins; commemorative coins; gold coins; the Czech National Bank; 2017.

— mince jubilejní; mince pamětní; mince zlaté; Česká národní banka; 2017.

Česká národní banka vydala v roce 2017 celkem devět pamětních mincí. Jednalo se o šest jubilejních stříbrných dvousetkorun vydaných k 300. výročí narození Marie Terezie, 75. výročí operace Anthropoid, 100. výročí narození Josefa Kainara, 100. výročí založení Sdružení českých umělců grafiků Hollar, 650. výročí vysvěcení kaple sv. Václava v katedrále sv. Víta a 100. výročí založení České astronomické společnosti. Dále byla vydána jedna jubilejní stříbrná mince v nominální hodnotě 500 Kč k 100. výročí bitvy u Zborova. V rámci cyklu Hradů byly vydány dvě pamětní zlaté mince v nominální hodnotě 5 000 Kč věnované hradům Bouzov a Pernštejn.

* Ing. Šárka VICHEROVÁ, Česká národní banka (Praha), sarka.vicherova@cnb.cz.

Jubilejní stříbrná mince

300. výročí narození Marie Terezie

Nominál: 200 Kč.

Autor: Vojtěch Dostál, DiS.

Datum emise: 26. 4. 2017.

Limitovaný náklad: 5 600 ks běžné kvality,
11 300 ks špičkové kvality.

Av.: část říšského orla s korunou, jehož trup je překryt
svislou obdélnou nápisovou deskou s hesly „ŠKOLSTVÍ,
DANĚ, MĚNA, ROBOTNÍ PATENT, STÁTNÍ SPRÁVA,
MÍRY A VÁHY.”

Rv.: portrét Marie Terezie.

1. AR; 13 g; 31 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

Celým jménem Marie Terezie Walburga Amálie Kristýna, se narodila 13. 5. 1717 ve Vídni, jako nejstarší dcera Karla VI. a Alžběty Kristýny Brunšvické. V roce 1736 se provdala za Františka I. Štěpána Lotrinského, který byl zvolen císařem Svaté říše římské (1745). Společně měli 16 dětí, jedenáct dívek a pět chlapců, z nichž 12 se dožilo dospělosti. Po otcově smrti dne 20. 10. 1740 se Marie Terezie na základě Pragmatické sankce císaře Karla VI. ujala vlády. Převzala zuboženou monarchii. Navíc sousedé, zejména bavorský vévoda Karel Albrecht a pruský král Fridrich II., neuznávali její nástupnické právo. Až do roku 1763 se tak postupně odehrávaly tři válečné konflikty o „rakouské dědictví.“ Marie Terezie následně začala monarchii modernizovat. K zásadním změnám došlo především v oblasti soudnictví, školství (všeobecná vzdělávací povinnost, systém škol) a finančnictví. Marie Terezie zemřela ve Vídni 29. 11. 1780. Vládla čtyřicet let a vytvořila na svou dobu moderní stát. Její přínos byl po její smrti glorifikován.

Česká národní banka již v říjnu 2015 vypsala ceny za předložení uměleckého návrhu budoucí mince. Soutěže se zúčastnilo celkem 22 výtvarníků, kteří předložili 39 návrhů. Komise pro posuzování návrhů na české peníze hodnotila předložené návrhy dne 8. prosince 2015. Odbornou poradkyní byla docentka PhDr. Pavla Vošahlíková, DrSc., z Historického ústavu Akademie věd České republiky. V prvním kole komise vyřadila 29 návrhů. Ve druhém kole bylo oceněno 5 návrhů, které byly z výtvarného hlediska přesvědčivější. Do třetího kola postoupilo pět návrhů. Komise však konstatovala, že bez úprav nelze ani jeden z návrhů doporučit k realizaci. Rozhodla proto o vypsání užší soutěže pro autory Vojtěcha Dostála, DiS., Luboše Charváta, Mga. Jakuba Oravu a Aleše Hynka Vrkoslava a jeden návrh získal ve třetím kole mimořádnou odměnu. Vyhodnocení užší soutěže se uskutečnilo na jednání Komise pro posuzování návrhů na české peníze dne 1. března 2016. Při vyhodnocení soutěže jako nejzdařilejší komise označila návrh Vojtěcha Dostála, DiS. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.

Jubilejní stříbrná mince

75. výročí operace Anthropoid

Nominál: 200 Kč.

Autor: Irena Hradecká, DiS.

Datum emise: 24. 5. 2017.

Limitovaný náklad: 5 400 ks běžné kvality,
10 600 ks špičkové kvality.

Av.: zadní část bombou poškozeného Heydrichova automobilu.

Rv.: okno s rozštílenou zdí krypty Pravoslavného chrámu svatých Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze. V dolní části okna a na zdi pod oknem jsou zachyceny vodovodní hadice.

2. AR; 13 g; 31 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

Dne 27. května 1942 provedli v okupované Praze českoslovenští parašutisté vyslaní z Velké Británie atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Tato operace (s krycím jménem ANTHROPOID) byla připravena II. odborem exilového Ministerstva národní obrany v Londýně (v čele s plukovníkem Františkem Moravcem) v úzké součinnosti s britskou Special Operations Executive jako reakce na teror, jenž Heydrich rozpoutal po svém příchodu do Prahy v září 1941. K provedení úkolu byli ve Velké Británii vybráni a vycvičeni rotmistři Josef Gabčík a Jan Kubiš. Na Heydricha zaútočili na křižovatce dřívější Kirchmayerovy třídy s ulicí V Holešovičkách, kde musel v ostré zatáčce jeho automobil výrazně zpomalit. Při útoku použil Josef Gabčík samopal Sten a Jan Kubiš speciálně k tomuto účelu vyrobenou bombu. I když Gabčíkova zbraň selhala, explozí bomby byl Heydrich zasažen a přestože zranění zpočátku nevypadalo vážně, protektor mu nakonec 4. června 1942 podlehl.

V únoru 2016 vypsala Česká národní banka ceny za předložení uměleckého návrhu budoucí mince. Soutěže se zúčastnilo 22 výtvarníků, kteří předložili 30 návrhů. Komise pro posuzování návrhů na české peníze vyhodnotila předložené návrhy dne 29. března 2016 a odbornými poradci byli plk. Mgr. Aleš Knížek z Vojenského historického ústavu a plk. PhDr. Eduard Stehlík, MBA z Ministerstva obrany. V prvním kole komise vyřadila 19 návrhů. Ve druhém kole bylo oceněno 7 návrhů. Do třetího kola postoupily návrhy Ireny Hradecké, DiS, Luboše Charváta, Karola Ličky a Romana Shamilyana. Komise konstatovala, že bez úprav nelze ani jeden z návrhů doporučit k realizaci. Rozhodla proto o vypsání užší soutěže pro tyto autory s uzávěrkou dne 25. dubna 2016. Vyhodnocení užší soutěže se uskutečnilo dne 3. května 2016. Komise pro posuzování návrhů na české peníze konstatovala, že nejzdařilejší je návrh Ireny Hradecké, DiS. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.

Jubilejní stříbrná mince

100. výročí narození Josefa Kainara

Nominál: 200 Kč.

Autor: Vojtěch Dostál, DiS.

Datum emise: 14. 6. 2017.

Limitovaný náklad: 5 500 ks běžné kvality,
10 200 ks špičkové kvality.

Av.: otevřená kniha, nad kterou se vznáší rozvlněný text

„STŘÍHALI DOHOLA MALÉHO CHLAPEČKA KADEŘE
PADALY K ZEMI A ZMÍRALY.”

Rv.: portrét Josefa Kainara.

3. AR; 13 g; 31 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

Celým jménem Josef František Kainar byl básník, dramatik, překladatel, novinář, ale také výtvarník, hudebník a ilustrátor. Narodil se v Přerově v rodině železničáře. Již během studií na gymnáziu začal publikovat ve Studentském časopise, kde se seznámil s redaktorem Hanušem Bonnem a také s celou řadou začínajících básníků své generace, jako byli František Halas, Josef Hora nebo Vítězslav Nezval. Během války se stal členem Skupiny 42, jejíž program byl zaměřen na každodenní život města nahlíženého především z perspektivy periferie. Zabýval se i hudební tvorbou, úspěšně textoval písně amerických swingových autorů a neméně zdařile zhudebnil také některé své texty. V roce 1945 začal pracovat v redakci deníku Rovnost. Od konce padesátých let byla jeho poezie inspirována jazzem a především formou blues. Josef Kainar zemřel v listopadu 1971v zámku na Dobříši.

V srpnu 2016 byla vypsána cena za předložení uměleckého návrhu mince. Vypsání ceny se zúčastnilo 13 výtvarníků, kteří předložili celkem 23 sádrových modelů. Odborným poradcem byl prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., z Ústavu pro českou literaturu Akademie věd České republiky. Komise v prvním kole vyřadila 11 návrhů a ve druhém 8 návrhů. Do třetího kola postoupily čtyři návrhy. První cenu získal návrh pana Vojtěcha Dostála, DiS., za velmi kvalitní ztvárnění portrétu Josefa Kainara a za výjimečný soulad lící a rubní strany, díky použití netradičního typu písma. Druhou cenu obdržel návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů za mimořádně povedený portrét. Třetí cenu komise udělila akademické sochařce Majce Wichnerové za kvalitní portrét a dobře vyplněnou mincovní plochu. Návrh pana MgA. Martina Daška získal ve třetím kole mimořádnou odměnu. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.

Jubilejní stříbrná mince

100. výročí založení Sdružení českých umělců grafiků Hollar

Nominál: 200 Kč.

Autor: MgA. Martin Dašek.

Datum emise: 4. 10. 2017.

Limitovaný náklad: 5 300 ks běžné kvality,
9 700 ks špičkové kvality.

Av.: část tiskařského lisu.

Rv.: v horní části mince je umístěno logo sdružení „Hollar,“
pod kterým je zobrazen válec tiskařského lisu.

4. AR; 13 g; 31 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

Sdružení bylo založeno v roce 1917 a v současné době patří k nejvýznamnějším uměleckým sdružením u nás. Již od začátku své existence sdružení podporovalo rozvoj a zveřejňování grafické tvorby jak českých, tak i zahraničních umělců. Hlavním iniciátorem vzniku Hollaru byl známý grafik Tavík František Šimon, k dalším zakládajícím členům patřili například Max Švabinský, František Bílek, František Kysela, Vladimír Silovský, Jan Konůpek, Václav Rabas, Viktor Stretti a další. Členství podléhalo přísným odborným kritériím, členem se mohl stát umělec, který opakovaně vystavoval na výstavě Hosté. Mezi členy Hollaru opakovaně patřili i tvůrci bankovek a poštovních známek. Sdružení bylo pojmenováno po známém českém barokním rytci a kreslíři Václavu Hollarovi.

V červenci 2016 byla vypsána cena za předložení uměleckého návrhu mince. Vypsání ceny se zúčastnilo 9 výtvarníků, kteří předložili celkem 14 sádrových modelů. Odborným poradcem byl ing. Pavel Piekar, předseda Sdružení českých umělců grafiků Hollar. Komise v prvním kole vyřadila 4 návrhy a ve druhém kole 7 návrhů. Do třetího kola postoupily tři návrhy. První cenu získal návrh MgA. Martina Daška, který komisi zaujal nápaditým zapracováním předepsaného textu do podoby psané na listu papíru v tiskařském lisu. Druhou cenu obdržel návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů za vyváženou kompozici Hollarova portrétu a motivu kočky z jeho nejznámější rytiny s českým textem a za historická loga Sdružení. Třetí cenu komise udělila dalšímu návrhu MgA. Martina Daška. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.

Jubilejní stříbrná mince

k 650. výročí vysvěcení kaple sv. Václava v katedrále sv. Víta

Nominál: 200 Kč.

Autor: akademický sochař Zbyněk Fojtů.

Datum emise: 29. 11. 2017.

Limitovaný náklad: 5 800 ks běžné kvality,
11 600 ks špičkové kvality.

Av.: klenba kaple sv. Václava.

Rv.: v popředí je ztvárněna socha sv. Václava a v pozadí stěna kaple sv. Václava osázená polodrahokamy.

5. AR; 13 g; 31 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

Kaple sv. Václava je bezesporu nejvýznamnějším prostorem zakomponovaným do stavby gotické katedrály sv. Víta na Pražském hradě. A nejen to – tato kaple je zcela jistě nejvýznamnějším místem a centrem Pražského hradu, Prahy samotné i celé české země. Je to místo, kde spočívají ostatky sv. knížete Václava. Právě sem je totiž nechal přenést kníže Boleslav tři roky po Václavově smrti ze Staré Boleslavi. Sv. Václav byl tehdy pohřben v rotundě sv. Víta, kterou sám nechal za svého života zbudovat. Od té doby je místo Václavova hrobu neměnné. Na místě rotundy byla později zbudována trojlodní bazilika a tu pak ještě později nahradila gotická katedrála. K její stavbě dal podnět král Jan I. Lucemburský (1344 položil základní kámen katedrály). Kaple byla slavnostně vysvěcena za přítomnosti císaře Karla IV. v roce 1367.

V červnu 2016 byla vypsána cena za předložení uměleckého návrhu mince. Vypsání ceny se zúčastnilo 15 výtvarníků, kteří předložili celkem 20 sádrových modelů. Odborným poradcem byl P. ICLic. Mgr. Ondřej Pávek děkan Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze. Před zahájením hodnocení komise vyřadila 1 návrh z důvodu nesplnění vyhlášených podmínek. V prvním kole bylo vyřazeno 8 návrhů. Ve druhém kole bylo oceněno 6 návrhů, Další dva návrhy získaly ve druhém kole zvýšenou odměnu za velmi kvalitní provedení. Do třetího kola postoupily tři návrhy, které podle názoru komise a odborného poradce nejmýstižněji zachytily zadané téma. První cenu získal návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů za velmi kvalitní ztvárnění architektonických prvků kaple a za mimořádně povedenou sochu sv. Václava. Druhou cenu obdržel další návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů za velmi kvalitní ztvárnění nástěnné malby andělů, před kterou je na římse umístěna socha sv. Václava. Třetí cenu komise udělila akademické sochařce Majce Wichnerové za nápaditou kompozici a za bohatou a citlivou modelaci vystihující zadané téma. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.

Jubilejní stříbrná mince

100. výročí založení České astronomické společnosti

Nominál: 200 Kč.

Autor: MgA. Josef Oplištil.

Datum emise: 6. 12 2017.

Limitovaný náklad: 5 400 ks běžné kvality,
10 400 ks špičkové kvality.

Av.: napravo od středu mincovního pole je ztvárněn český lev. V levé části mince je zrcadlově zobrazen lev se symbolickým zvýrazněním souhvězdí Lva a jeho názvem „LEO“ nad lví hlavou. Obě části mince jsou propojeny oběžnou dráhou s planetou Zemí.

Rv.: vyobrazení Slunce, v jehož středu je emblém České astronomické společnosti. Při vnějším obvodu slunečních paprsků je ztvárněna oběžná dráha s planetou Zemí.

6. AR; 13 g; 31 mm.

Sběrka: Česká národní banka. Foto: archiv České národní banky.

Dne 8. prosince 1917 byla v posluchárně prof. Františka Nušla na ČVUT v Praze založena Česká astronomická společnost. V té době si hrstka nadšenců vytkla za cíl vybudovat v Praze lidovou hvězdárnu. Po vzniku Československa se cesta k uskutečnění tohoto snu usnadnila i tím, že jeden ze zakladatelů státu gen. Milan Rastislav Štefánik byl původním povoláním astronom. V roce 1928 byla na Petříně slavnostně otevřena Štefánikova hvězdárna.

V září 2016 vypsal Česká národní banka ceny za předložení uměleckého návrhu budoucí mince. Soutěže se zúčastnilo 18 výtvarníků, kteří předložili 27 návrhů. Komise pro posuzování návrhů na české peníze vyhodnotila předložené návrhy dne 8. listopadu 2016. Odbornými poradci byli Martin Černický z České astronomické společnosti (ČAS) a prof. Jan Sokol, vnuk prof. Františka Nušla (spoluzakladatel ČAS a její dlouholetý předseda). V prvním kole komise vyřadila 12 návrhů. Ve druhém kole bylo oceněno 7 návrhů. Další tři návrhy se vyznačovaly nápaditějšími kompozicemi a z tohoto důvodu získaly ve druhém kole zvýšenou odměnu. Do třetího kola postoupilo pět návrhů. První cenu získal návrh MgA. Miroslava Schovance za originální ztvárnění části vesmíru v objektivu dalekohledu a za vtipné zakomponování emblému společnosti do meteorického roje. Druhou cenu obdržel návrh MgA. Josefa Oplištila za velmi efektní pozitivní a negativní ztvárnění českého lva, v jehož negativním obraze je zakomponováno souhvězdí Lva. Třetí cenu komise udělila akademickému sochaři Zbyňkovi Fojtů za detailní vyobrazení Königova dvojitého astrografu v hlavní kopuli petřínské hvězdárny na lící straně návrhu. Další dva návrhy získaly ve třetím kole mimořádnou odměnu. Bankovní rada České národní banky na svém jednání dne 1. prosince 2016 nepotvrdila rozhodnutí komise a k realizaci vybrala návrh MgA. Josefa Oplištila.

Jubilejní stříbrná mince

100. výročí bitvy u Zborova

Nominál: 500 Kč.

Autor: Asamat Baltaev, DiS.

Datum emise: 28. 6. 2017.

Limitovaný náklad: 5 100 ks běžné kvality,
9 400 ks špičkové kvality.

Av.: pomocí zemských znaků budoucího Československa je symbolicky vyjádřen boj proti rakousko-uherské monarchii reprezentované rakouským císařským orlem.

Rv.: výjev z bitevního pole.

7. AR; 25 g; 40 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

Bitva u Zborova se odehrála během První světové války na západní Ukrajině. V této době v Rusku sílila agitace bolševiků mezi vojáky a ruská armáda začala být velmi nestabilní. Z tohoto důvodu chtěl vrchní velitel ruských vojsk generál Brusilov pro ofenzívu (tzv. Kerenského ofenzíva) využít bojeschopných oddílů, které se dobrovolně přihlásí. Této situace využila 1. československá střelecká brigáda složená ze tří pluků (střelecký pluk „Mistra Jana Husa“, „Jiřího z Poděbrad“ a „Jana Žižky z Trocnova“), kterou tvořili převážně dobrovolníci. Českoslovenští legionáři byli odhodláni v připravované velké ofenzívě poprvé společně bojovat za samostatnost Československa proti rakousko-uherským vojskům. Jejich silná bojová morálka nahrazovala nedostatečnou základní vojenskou výstroj a výzbroj.

Česká národní banka vypsalala v dubnu 2016 ceny za předložení uměleckého návrhu mince. Soutěže se zúčastnilo 17 výtvarníků, kteří předložili 33 návrhů. Odbornými poradci byli doc. PhDr. Pavla Vošahlíková, DrSc., z Historického ústavu Akademie věd a pan Jiří Charfreitag, DiS., z Československé obce legionářské. Komise pro posuzování návrhů na české peníze vyhodnotila předložené návrhy dne 9. června 2016. V prvním kole bylo vyřazeno 12 návrhů a ve druhém kole 16 návrhů. Do třetího kola postoupilo pět návrhů, které podle názoru komise výtvarně nejvýstižněji zachytily zadané téma. První cenu získal návrh Asamata Baltaeva, DiS., za velmi dramatické a detailní vyobrazení průběhu bitvy na rubní straně. Druhou cenu obdržel návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů za vhodnou kombinaci hlavních symbolů bitvy u Zborova a za soulad lící a rubní strany. Třetí cenu udělila komise návrhu slečny Anety Jukličkové za jednoduché, avšak velmi originální a umělecky působivé ztvárnění tématu. Další návrhy pana Asamata Baltaeva a Luboše Charváta získaly ve třetím kole mimořádnou odměnu. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.

Pamětní zlatá mince

Hrad Bouzov (z cyklu Hrady)

Nominál: 5 000 Kč.

Autor: MgA. Josef Oplištil.

Datum emise: 30. 5. 2017.

Limitovaný náklad: 3 000 ks běžné kvality,
7 400 ks špičkové kvality.

Av.: detail hradní zdi s arkádou. Pod oblouky jsou zavěšeny prapory s heraldickými figurami z velkého státního znaku.

Rv.: hrad Bouzov s částí vstupního mostu a hradeb.

8. AV; 15,55 g; 28 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

V současné době je Bouzov jeden z nejnavštěvovanějších hradů na našem území. Původně gotický hrad bergfritového typu byl postaven na přelomu 13. a 14. století, prvním písemně doloženým majitelem byl Búz z rodu pánů z Búzova. V průběhu 14. století změnil hrad několikrát majitele, a také svoji podobu. Během třicetileté války byl využíván jako pevnost a vězení pro švédské zajatce. V první polovině 17. století rod Oppersdorffů zahájil rozsáhlejší přestavbu v renesančním slohu. Nicméně velmi zadlužené panství bylo v roce 1696 prodáno Řádu německých rytířů, kteří na hradě nepobývali a nechali ho z velké části zchátrat. Dnešní romantickou podobu získal hrad po rozsáhlé přestavbě v letech 1895 – 1910, o kterou se zasloužil a kterou také celou financoval arcivévoda Evžen Habsburský, pozdější velmistr Řádu. Na hradním nádvoří byla na místě hradní kuchyně v roce 1900 vystavěna novogotická kaple, ve které jsou uloženy náhrobky řádových mistrů ze 14. až 16. století. V roce 1939 byl hrad zkonfiskován nacisty a sloužil jako skladiště zabaveného majetku. Do vlastnictví státu přešel Bouzov v roce 1945, v roce 1999 byl prohlášen národní kulturní památkou a v současné době je spravován Národním památkovým ústavem.

V lednu 2016 byla vypsána cena za předložení uměleckého návrhu na zlatou minci hrad Bouzov. Do soutěže bylo zasláno celkem 36 sádrových modelů od 21 výtvarníků. Dne 1. března 2016 Komise pro posuzování návrhů na české peníze provedla vyhodnocení. Odborným poradcem byl Pavel Jerie z Národního památkového ústavu. Osmnáct návrhů bylo vyřazeno v prvním kole a dalších 10 návrhů získalo v druhém kole základní odměnu a čtyři návrhy pak odměnu zvýšenou. Čtyři návrhy postoupily do třetího kola. První cenu udělila komise návrhu MgA. Josefa Oplištila za velmi kvalitní ztvárnění hradu Bouzov a výtvarnou čistotu návrhu. Druhou cenu získal návrh Asamata Baltaeva, DiS., za detailní a romantické vyobrazení hradu a dobře vyplněnou mincovní plochu. Třetí cenu obdržel návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů za velmi estetické ztvárnění hradu a propojení lící a rubní strany mince. Návrh pana Jiřího Hanuše získal ve třetím kole mimořádnou odměnu. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.

Pamětní zlatá mince

Hrad Pernštejn

(z cyklu Hrady)

Nominál: 5 000 Kč.

Autor: Luboš Charvát.

Datum emise: 24. 10. 2017.

Limitovaný náklad: 3 300 ks běžné kvality,
7 800 ks špičkové kvality.

Av.: detail gotických dveří s opakujícím se znakem rodu Pernštejnů. Dveře jsou v horní části překryty kompozicí heraldických figur z velkého státního znaku ve štítech.

Rv.: část hradu Pernštejna.

9. AV; 15,55 g; 28 mm.

Sbírka: Česká národní banka.

Foto: archiv České národní banky.

Původně gotický hrad byl postaven v letech 1270 až 1285 pány z Pernštejna (dříve z Medlova), kteří si zde vybuodovali své rodové sídlo. Nepříliš velká středověká pevnost, která byla umístěna na podlouhlém skalním vrcholu, byla na přelomu 15. a 16. století přestavěna na luxusní renesanční hrad. V této době rostla i moc rodu Pernštejnů, který po několik staletí patřil k nejbohatším a nejvlivnějším v českých zemích. V průběhu 15. století došlo k zásadní přestavbě hradu, kdy byly dostavěny nejen další paláce, ale také obytné a hospodářské budovy. Typickým stavebním prvkem pro hrad Pernštejn jsou krakorce různých tvarů, které nesou arkýře a ochozy. Hrad patřil až do roku 1596 Pernštejnům. Poté několikrát změnil majitele, kteří zde však prováděli pouze drobné úpravy exteriérů, takže původní vzhled hradu se již zásadně nezměnil. Naopak v interiérech je možné sledovat vývoj dalších slohů. Od roku 1818 byl hrad součástí vlastnictví rodu Mitrovských, kteří zde vytvořili nepřehlédnutelnou knihovnu. Od roku 1945 je Pernštejn v majetku státu a je spravován Národním památkovým ústavem

Česká národní banka vypsala v červnu 2016 ceny za předložení uměleckého návrhu budoucí mince. Celkem 20 výtvarníků předložilo 40 sádrových modelů. Komise pro posuzování návrhů na české peníze společně s odborným poradcem Mgr. Martinem Tomáškem provedla vyhodnocení dne 6. září 2016. V prvním kole komise vyřadila 16 návrhů. V druhém kole bylo oceněno 20 návrhů. Do třetího kola postoupily čtyři návrhy. První cenu získal návrh pana Luboše Charváta za originální ztvárnění hradu Pernštejn a zakomponování rodové pověsti pánů z Pernštejna. Druhou cenu komise udělila akademické sochařce Majce Wichnerové za detailní vyobrazení hradu. Třetí cenu obdržel návrh Heleny Marešové, DiS., za velmi estetické ztvárnění hradu a dobře vyplněnou mincovní plochu. Návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů získal ve třetím kole mimořádnou odměnu. Bankovní rada České národní banky potvrdila rozhodnutí komise a schválila realizaci vítězného návrhu.